

fra Fjell til Fjord

Informasjon

Menighetsblad for Saltdal N° 4/2025

Biskopens juleandakt
Side 2

Altertavla Øvre Saltdal
Side 6

Forsoningens høytid

Tekst: Lukas 2, 8–14

«Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i.»

I juleevangeliet, julens store fortelling, får vi være med hele veien. Vi blir kjent med alle aktørene og kjenner dem godt fra utallige tablåer; Josef og Maria, eselet, hyrder, engler, vise menn og Betlehemsstjernen. Hovedpersonen skal fødes. En sårbar mor, et nyfødt barn. Avviste. Følelsemessig er det lett tilgjengelig for oss. Det er så nært. Det er derfor vi så lett kan sette oss inni det.

Det er her forsoningen begynner.

Når Gud velger å møte oss på denne måten, på vårt nivå, er det forsonende. Han velger ikke å møte oss med pomp og prakt eller med makt, men med nærhet. Han møter oss ikke med uoppnåelige krav, men med nåde. Gjennom barnet i krybben deler han med oss en dyp hemmelighet: Gud stiger ned for å løfte oss opp. Han møter oss i vår virkelighet for å gjøre oss til en del av sin. Han kommer til oss på våre jordiske og forgjengelige premisser for at vi skal forsones.

Forsoning handler om å gjenopprette det som er brutt. Legge vekk urett og løgn og fornye båndene for fremtiden – mellom Gud og mennesket og mellom mennesker. En forsoning mellom det vi er, og det vi er skapt til å være.

Det begynner med et barn – et barn som bærer himmelens fred i og med seg.

Den himmelske hærs karen synger om fred. Ikke en overfladisk fred med tomme løfter og politisk spill, ikke en fred som går på bekostning av de som fra før av sitter med de dårligste kortene, men en fred som går til hjertet. En fred som kommer av at Gud har tatt det første steget. Han har kommet oss i møte. Og i det møtet ligger muligheten for forsoning – for nytt håp, nytt fellesskap og nytt liv.

I juleevangeliet blir vi minnet på at Gud ikke venter til vi er perfekte før han kommer. Han kommer midt i vår ufullkommenhet, midt i vårt kaos og uro, midt i våre skuffelser og brutte ambisjoner – og han kommer med fred.

Ta derfor imot barnet i krybben – ikke bare som en hyggelig gammel fortelling og en juletradisjon, men som en ny begynnelse. Om Gud kan se det gode i oss når vi ikke fortjener det, hvordan kan vi unnlate å vise den samme nåde til de vi møter?

La denne forsoningens høytid vise oss en ny vei. En vei der Gud og menneske kan gå sammen. En vei der alle mennesker kan gå sammen. En vei der forsoning er mulig. En vei der fred er mulig. En vei til håp.

Den mørke stall skal være mitt hjertes frydeslott, der kan jeg daglig lære å glemme verdens spott. Der kan med takk jeg finne hvori min ros består, når Jesu krybbes minne meg rett til hjerte går.

«Mitt hjerte alltid vanker»

Tekst: H A Brorson

Med ønske om lys og håp i mørketida, og en velsignet jul!

Biskop Svein Valles juleandakt er et årvisst innslag i alle menighetsbladene i Sør-Hålogaland bispedømme. På bildet er han på visitas i Dolstad kirke i Mosjøen.

ADVENTSØNSKE

Egentlig er det til jul vi kan ønske oss noe. Men i år har jeg et ønske for adventen: At vi kan ta tilbake den kristne advents- og juletiden med alle dens fasetter. Her låner jeg ordene til boka *Alle våre tider. Andakter til advents- og juletiden*. Den er skrevet av prest og forfatter Anna Ramskov Laursen. I forrige utgave av menighetsbladet omtalte vi boka.

For slik er det blitt: Jula starter tidlig i november når butikkene fylles opp av julevarer. Vi koser oss gjennom hele adventstida med juleavslutninger, julekonserter og jule-«alt mulig» utover i desember. Julaften er en flott festdag - både i og utenfor kirkene.

Men så blir det ganske stille. Juledagene er det nesten bare nærmeste familie som får vår oppmerksomhet. Har man bare seg sjøl i sitt nettverk, kan jula bli ganske stusselig. Det ser man på henvendelsene til Kirkens SOS og andre hjelpetjenester.

Kan vi snu trenden? Er det mulig for oss i dag å skru ned på glitter og stas i adventstiden og kanskje leve litt enklere, så vi kan forberede oss åndelig og praktisk til festen som kommer?

Dette er et vanskelig tema, nå når samfunnet rundt oss allerede er i full julestemning.

Anna Ramskov Laursen oppfordrer oss til å ta i bruk hele spekteret av bibeltekstene som omgir og utdyper julemysteriet: At Gud ble menneske i et lite barn.

Furuer i adventslys - tatt av Sigrun Øygard Skodvin - pryder forsiden av dette Julenummeret. Tradisjonen tro, har vi med biskopens juleandakt. Vi tar en tur innom adventskaféen på Saltdal menighetssenter, og vi får vite mer om hva altertavla i Øvre Saltdal kirke forteller oss.

Kjell Gunnar Skodvin, redaktør

ADVENTSKAFÉ

Lørdag 29. november er det adventskafé på Menighetssenteret på Rognan – felles for Saltdal og Øvre Saltdal menigheter. Her får man treffe nye og gamle kjente over en kopp kaffe, et kakestykke eller ei møsbrømløse. Loddosalget gir alltid håp om gevinst! Har du ikke lykken med deg her, kan du bli med

på det alltid populære årsalget. Ellers kan man sikre julegavene ved å handle blant et godt utvalg av ulike handarbeidsvarer, kaker og matvarer av mange slag. Overskuddet av salget går til Menighetssenteret og Kirkestua.

TIRSDAGSTREFF

Tirsdagstreff er det to ganger i måneden: Hver 2. tirsdag i måneden på Saltdal menighetssenter på Rognan. Hver 4. tirsdag i måneden i Kirkestua ved Øvre Saltdal kirke. Begge steder kl. 11. Alltid allsang fra sangbok med stor skrift, en gjest og selvfølgelig kaffe og noe å bite i.

I år har disse vært gjester på Rognan:

- Per Nordnes og boka Slik vi husker det – erindringer fra Saltdal
- Rigmor Håkonsen - diktboka Refleksjoner
- Kjell Gunnar Skodvin – Hvorfor måtte Kiruna kirke flyttes?
- Nina Forseth – Frivillighetssentralen i Saltdal

For det meste er det godt voksne mennesker som møter opp på tirsdagstreffene, skjønt ingen aldersgrense er satt. Her fant vi et nesten reint herrebord, med fra venstre og «med sola»: Arne Steinbakk, Arne Jansen, Jan Borkamo, Knut Rydningen, Olav Tore Jenssen, Wenche Lien og Stig Aardal.

ALTERTAVLA I ØVRE SALTDAL KIRKE

Altertavla i Øvre Saltdal kirke så vi litt nærmere på i menighetsbladet nr. 1/2024. Men i dette nummeret skal vi gå nærmere inn på hva altertavla egentlig skal vise oss. Først gjengir vi Aud Karin Storjord sitt innlegg fra 2018 på Facebook-siden «Saltdal før og nå» om Altertavla i Øvre Saltdal kirke. Deretter har vi fra Synnøve Stavnes fått en tekst fra menighetsbladet nr. 6/39, hvor kunstneren selv forteller hva han ønsker å fortelle med altertavla i Øvre Saltdal

Altertavlen ble laget av treskjærer og kunstmaler Dagfin Werenskiold (1892-1977). Altertavlen er et malt trerelieff. Den var på plass til innvielsen av kirka 25. september 1938.

I tillegg til å lage altertavlen, gav han instruksjoner om interiørfargene i kirken ut fra altertavlens farger. Han har

også laget altertavler til andre kirker i Norge. Dagfin var sønn av tegner og kunstmaler Erik Werenskiold.

Altertavlen ble gitt i gave til Øvre Saltdal kapell, som det het den gangen, av overlege ved Vensmoen tuberkulosesanatorium, Thomas A. Schram og hustru Constance Wiel Schram.

Hun var engasjert praktisk i sosiale og kulturelle oppgaver i bygda mens de bodde her fra 1911 til 1935.

Dagfin Werenskiold gjestet Saltdal flere ganger og bodde hos fam. Schram, men også andre steder. Han laget malerier med motiv fra Evensgård. Ett av maleriene fikk Saltdal kommune i gave midt på 1990-tallet. Gaven var fra Ragnar Magnussøn, som nå bor i Bærum, født på Vensmoen 1934. Faren var reservelege og ble overlege etter at Schram flyttet til Ringvål (Ringvoll) i 1935.

Dagfin Werenskiold bodde hos fam. Magnussøn på Vensmoen da han laget altertavlen. Maleriet som nå er i Saltdal kommunes eie, fikk fam. Magnussøn av Werenskiold som betaling/gave for oppholdet.

På bildet på neste side ser vi et krusifiks sentralt plassert på alterbordet. Krusifikset ble gitt i gave til kirken av Brynhild og Sverre Bjerkeng i 1978. Krusifikset ble laget av treskjærer Leif B. Lund, Målselv. Han var den eldste broren til Sverre Bjerkeng.

Kunstneren Dagfin Werenskiolds tolkning av altertavla

Bildet fell i tre felt, eit midtfelt og to sidefelt. Det gir inntrykk av eit skap med dører som er opne, eller ein open port inn til eit stort rom. Midtfeltet framstiller Guds rike i herlegdom, - himmelen. Heile felter er skore ut av ei mahognyplate og måla. Plata er gjennomskoren so ein ser mot ein

bakgrunn i blå farge med blinkande stjerner. Det illustrerer himmelromet, - universet. Figurane i biletet er sume store, andre mindre. Det gir forestilling om rom altover og utover, perspektiv. Sume er nær i romet, andre lenger undan.

Midt i romet strålar en kross i sterke lysande fargar. Krossarmane bøygjer seg ut og til sides og går over i strålebuntar som fyller romet i alle leier. – I centrum av krossen er lammet med den kvite fana, det gamle kristne symbol på sonofret og freden. Det minner om at krossen er Kristi kross, der han leid døden for å frelse verda. Men her i den himmelske herlegdommen er krossen ikkje som på Golgata eit pineverkty, en galge, ei kjelde til lys og lukke, liv og lovsong. – Difor sviv det kring krossen og i stråleglansen frå han ein hær av englar og frelste sjeler som i himmelsk reinleik og uskyld hyller Kristus og hans kross og prisar han for frelse og evig sæle. – At krossen står som midtpunkt i himmelromet, universet, det skal syne at frelsa er for alle folk, er universell, og at alle til sist skal sanne at Kristus er Herre til Gud Faders ære.

I sidefeltet er det figurar av menneskje, vaksne og born, som søker Guds rike, - på høgre sida kvinner, på vinstre sida menn. Dei kjem varsamt på tå, lengtande, bedande, halvt blinda av lyset frå riket og herlegdommen der. Ei av kvinnene som står nærmast har hendene falda til bøn, ein av mennene skyggjer med handa for augo mot

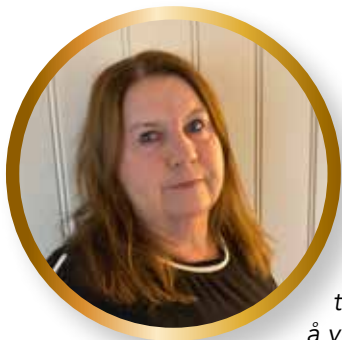
lysglansen. – Grøne vokstrar slenger seg omkring dei, og bakgrunnen av myrke skyggar i raudt og svart. Det skal illustrere at det er ennå i det jordiske tilvære, bundne på mange vis, men søker det himmelske og det evige.

Og over biletet står dei trøystefulle orda: Bank på og det skal lukkas op.

Soleis tolka blir altarbiletet ei gripande forkynning av Evangeliet og ei kjærleg og ålvarleg innbyding til å søkje Guds rike og sæla der. Slik skal det tale til alle som kjem i det nye kyrkjehuset.

Elisabeth J. Næstby velger min salme

Du ble utfordret til å velge min salme, hva tenker du om å velge salme?

Jeg har ingen problemer med å velge salme, jeg kjenner godt til spalten da jeg leser menighetsbladet – litt spennende er det også å bli utfordret.

Først noen ord om – hvem er Elisabeth?

Ja hva skal jeg si – jeg får starte med noen fakta, kommer fra Brekke i Misvær, er 63 år og har vært gift med Morten i 41 av disse årene. Det begynner jo å bli et liv sammen – vi har 3 voksne barn og 6 barnebarn. Jeg har jobbet innen helsesektoren i over 30 år, er utdannet helsefagarbeider og de siste 17 årene har jeg jobbet på natt. Jeg trives veldig godt på jobben sammen med kjempefine kollegaer, ja verdens beste vil jeg si, der jeg opplever at vi tar vare på hverandre. Når du jobber som nattvakt blir det jo en friuke som ofte benyttes til samvær med barn og barnebarn, gjerne med fellesmiddag her hos oss. Er det noe

vi begge setter stor pris på så er det kontakten med barn og barnebarn.

Ellers liker jeg å lese, har innredet et siderom til stua som et lite bibliotek – jeg strikker mye og tidligere vevde jeg også – kanskje det er en aktivitet jeg får ta opp igjen som pensjonist, når den dagen kommer. Ellers er jeg aktiv i, kanskje vil jeg si primus motor for loppemarkedet her på ungdomshuset på Nestby.

Nå har du fortalt litt om deg selv, hvilken salme har du valgt og har du noen tanker eller historie knyttet til salmen?

Jeg har vokst opp med et forhold til kirka der min mor og min bestefar jobbet som kirketjenere i kirka. Selv er jeg i dag ingen aktiv kirkegjenger, men har beholdt min barnetro. Salmen jeg har valgt er; En fin liten blome i skogen eg ser. Salmen står for meg som min bestefars salme – han var veldig glad i den. Salmen er blitt brukt i vår familie både i sorg og i glede. Jeg syns salmen forteller litt om livet – at vi ikke er glemt av Herren og at vi kan leve gode liv blant alminnelige mennesker og ikke nødvendigvis i prydhagen stå, der folk kunne skoda på deg. I min svigermors

begravelse leste Gunlaug Stava denne salmen som dikt – det var en sterk opplevelse å høre salmen lest av henne.

Salmen er svensk fra 1890 og oversatt i 1927 av Anders Hovden. Den hadde lenge ukjent opphavsmann, men er senere tilskrevet Johan Alfred Blomberg, en offiser i Frelsesarmeen som siden flyttet til USA. Salmen ble sunget til melodien «Jeg skulle ei sørge», men Bjørn Eidsvåg har laget en melodi som passet bedre til teksten, og er etter hvert blitt den som brukes. Salmen står på nr. 492 i Norsk Salmebok.

Da sier jeg takk for ditt bidrag til denne spalten, og til sist – hvem utfordrer du til å velge min salme neste gang?

Jeg har tenkt å utfordre Kyrre Næstby. Jeg er rimelig sikker på at han tar utfordringen på strak arm til å velge en salme.

Harry Edvardsen

Ein fin liten blome

Ein fin liten blome i skogen eg ser,
i granskogen diger og dryg,
og vent mellom mose og lyng han seg ter.
Han står der så liten og blyg.

Sei, ottast du ikkje i skogen stå gøymd
der skuggane tyngja deg må?
Å nei, for av Herren eg aldri vert gløymd,
til ringaste blom vil han sjå.

Men ynskjer du ikkje i prydhagen stå,
der folk kunne skoda på deg?
Å nei, eg trivst best mellom ringe og små,
eg føddest til skogblome, eg.

Ein dag vil den stormande vinter deg nå,
då vert det vel dødsdagen din.
Då kviler eg lunt og har snøkåpa på,
til vårsola kysser mitt kinn.

Eit bod frå min Herre du blome meg ber:
om einsleg eg vert på min veg,
så veit eg at Herren vil vera meg nær,
Gud Fader, han vernar òg meg.

Om enn eg er liten, har Herren meg kjær,
med honom eg kjenner meg sæl.
Kvar morgon meg bøna til himmelen ber,
med bøna eg sovnar kvar kveld.

Ein kledning eg fekk av min Frelsarman kjær,
i blodet hans reinsa den er.
Den høver for himlen, der gullgater er,
den høver for vandringa her.

Som blomen om vinteren visnar eg av,
men gled meg, for då står eg brud.
Lat lekamen kvila med fred i si grav,
mi sjel, ho er heime hos Gud!

Ja, glad skal eg vakna hos Jesus eingong
i morgonen æveleg klår,
og blanda med heilage englar min song
i himlen, dit døden ei når!

GRAVLYKTER

- Sett lys i fastmontert og lukket lykt når du vil tenne lys på graven
- Fjern brukte lys. Plast/glass/metall-deler skal leveres til gjenvinning. Ikke kast dette i restavfallsdunker på gravplassene.
- Bruker du batterilyks? Disse skal også leveres til gjenvinning. Ikke kast dette i restavfallsdunker på gravplassene.

SAMENES NASJONALDAG

Samenes nasjonaldag fredag 6. februar 2026 skal markeres med stor feiring på Nordland Nasjonalparksenter på Storjord.

Her er alle hjertelig velkomne, og som en del av feiringa vil det bli gudstjeneste rundt ildstedet.

Trygve Misvær synger både under gudstjenesten og etterpå.

Burist båhtem / Bures boahhtin !

GI ÅRETS VIKTIGSTE JULEGAVE

din hjelp redder liv

VIPPS til 2426

Å VÆRE ET VI

I oktober tok Dorte Kappelgaard turen fra MF vitenskapelig høyskole i Oslo (tidligere Menighetsfakultetet) til Saltdal for å inspirere oss med sin kunnskap om menighetsbygging og frivillig engasjement. Over 40 stk var samlet på menighetssenteret til musikk, mat og inspirasjon.

Kappelgaard er utdannet sosiolog fra Københavns Universitet og har doktorgrad i praktisk teologi. Hun er opptatt av å styrke samspillet mellom livet i menigheter og organisasjoner og det som forskes på ved MF. Hun vil bringe praksiserfaring fra alle deler av landet inn i forskningen. Likeså er hun opptatt av at det som forskes på kan komme ut og bli til gagn for de som står i praktisk menighetsarbeid, enten det er som ansatte eller frivillige.

På inspirasjonskvelden «Å være et vi» inviterte Kappelgaard blant annet til samtale om flere ulike «typer» som vi finner både blant frivillige og ansatte:

- Den praktiske hjelperen
- Den administrative
- Den sosiale
- Fagpersonen
- Utvikleren
- Lederen

Alle kan nok kjenne seg igjen i en av disse typene, kanskje også i flere.

At vi er ulike, er ikke et problem for et fellesskap. Det å være ulike, se ulikt, og like ulike ting gjør potensielt vi-et større, fortalte Dorte.

I MF-bladet finner man en grundigere presentasjon av Dorte Kappelgaard sine tanker her: <https://mf.no/nyheter/mf-kom/brobyggeren>

SALTDAL KIRKEKONTOR

Pb. 117, 8250 ROGNAN

Tlf. 75 69 14 22

E-post: post.saltal@kirken.no

Bladet utgis av Saltdal og Øvre Saltdal menigheter, kommer ut med fire nummer i året og sendes samtlige husstander i Saltdal. Utenbygdsboende kan bestille bladet på ovennevnte adresse.

Frivillig abonnement: kr 300,-.

Kontonummer 4509 12 25739

eller VIPPS nr 130215

Grafisk produksjon:

Forretningstrykk AS - Bodø

Redaktør:

Kjell Gunnar Skodvin, tlf. 414 03 895

Bladet har årlig 4 utgivelser. 10% rabatt ved flere innrykk, 15% ved helår. Priser ekskl. mva.

ANNONSEPRISER

1/2 s	1/4 s	1/8 s
kr 2375,-	kr 1375,-	kr 875,-

REMA 1000

Åpningstider: kl 8 - 23 (22)

Tlf. 75 68 00 00

Rognan Fargehandel

 Idé & Design

www.nordsjoide.design.no

Strandgt. 11, 8250 Rognan Tlf: 75 69 06 50

E-mail: rogfardesign@nordsjoide.design.no

SKOGHOLT, FAUSKE BEGRAVELSESBYRÅ

Besøksadresse: Storgaten 52, 8200 Fauske

Telefon: 75 64 19 00

E-post: post@skogholt.net

Vi bistår med råd, tilrettelegging og gjennomføring ved bisettelse eller begravelse.

Vi forhandler også gravstein, kantstein og bedplanter.

Fraktfritt levert og gratis montert.

Likedan tar vi oppussing,

navnetilføyer og ettermontering av gravlykter.

Indre Salten BEGRAVELSESBYRÅ

varig minne

Hjelp ved dødsfall

Erfaring - kompetanse - trygghet

Sjøgata 74, 8200 Fauske Tlf. 756 44 000 www.indresaltenbyra.no

SLEKTERS GANG

Døde

Saltdal kirke:

28.08.25 – Janny Alida Kjærran, f. 26.09.1942
07.09.25 – Randi Karin Kristiansen, f. 11.11.1955
30.09.25 – Gunnar Johannessen, f. 06.07.1936
30.09.25 – Sølvi Johansen, f. 24.03.1939
05.10.25 – Elisabeth Isaksen, f. 21.08.1935
22.10.25 – Lene Nilsen, f. 12.01.1972
22.10.25 – Wenche Ellingsen, f. 06.11.1953

Øvre Saltdal:

30.09.25 – Oddny Lovise Kristensen, f. 12.03.1932

Døpte

Saltdal kirke:

28.09.25 – Leonora Aronsen Lundbakk
12.10.25 – Astrid Bredesen Larsson
12.10.25 – Mia Barøy Hultmann
09.11.25 – Sofia Olsen Isaksen

SALMEKVELDER I SALTDAL

- 07.01. Salmekveld kl 19.00 i Saltdal kirke
– Vi synger julen ut og går rundt juletreet
- 04.02. Salmekveld kl 19.00 i Saltdal kirke
– I anledning samefolkets dag - gjest:
Erling Urheim
- 01.03. Salmekveld kl 17.00 på Saltdal sykehjem
– Alle er velkommen

SALTDAL OG ØVRE SALTDAL MENIGHETER Kirkekontoret

Åpent: tirsdag - torsdag
kl. 10.00–14.00.

Hvis vi har stengt kan du
sende oss en SMS på
telefon: 919 28 290.

Telefon:
75 69 14 22

Besøksadresse:
Ringveien 2
(v/Saltdal kirke)

Postadresse:
Pb. 117, 8250 Rognan

Faktura adr.:
faktura@saltdal.kommune.no

E-post:
post.saltdal@kirken.no

Hjemmeside:
www.saltdalkirken.no

Kirkeverge/daglig leder:
Toril Aunan

Kontomedarbeider:
Heidi Isaksen

Kirketjener:
Anne Bonsak-Berg

Organist:
Johan Hals Jørgensen

Sokneprest Øvre Saltdal:
Torhild Larsen Nygård,
tlf. 952 25 501

Sokneprest Saltdal:
Børge Hatch Fure,
tlf. 402 89 557

Kirkegårdsarbeider:
Eskild Ingvaldsen

**Driftsansvarlig
menighetssenter:**
Tove Hals Karlsen

Trosopplærer:
Rikke Andrea Myrvoll

Saltedal kirke

Gudstjenester

30.11. 2025 - 29.03. 2026

Øvre Saltedal kirke

07.12.	kl 18.00	Lysmesse med konfirmant-presentasjon
24.12.	kl 15.00	Julaftensgudstjeneste
25.12.	kl 11.00	Høytidsgudstjeneste – Saltedal kirkekor deltar
01.01.	kl 18.00	Nyttårgudstjeneste
11.01.	kl 11.00	Gudstjeneste
25.01.	kl 11.00	Gudstjeneste
08.02.	kl 11.00	Gudstjeneste
18.02.	kl 18.00	Askeonsdagsgudstjeneste
22.02.	kl 11.00	Gudstjeneste
08.03.	kl 11.00	Gudstjeneste
22.03.	kl 11.00	Maria budskapsdagsmesse – Rognan damekor deltar

30.11.	kl 11.00	Gudstjeneste
14.12.	kl 18.00	Lysmesse med konfirmant-presentasjon
24.12.	kl 13.00	Julaftensgudstjeneste – forsangere fra Røklund blandakor deltar
04.01.	kl 11.00	Gudstjeneste
18.01.	kl 11.00	Gudstjeneste
01.02.	kl 11.00	Gudstjeneste
06.02.	kl 16.00	Gudstjeneste i forbindelse med samefolket dag på Nasjonalparksenteret
15.02.	kl 11.00	Fastelavns-gudstjeneste
01.03.	kl 11.00	Gudstjeneste
15.03.	kl 11.00	Gudstjeneste
29.03.	kl 11.00	Familiegudstjeneste

Med forbehold om endringer.

**QR-kode til kirkens
arrangementer i Saltedal**